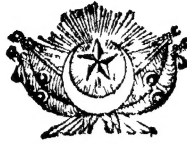

૭૮૬

હુદય પ્રકાશ.

અત તખલિગ અનુક્રમ નંબર ૪

પ્રકાશક.

ખાકસાર આલમદ આં અશરફ,
હતમીમ, મદ્રસએ અશરફ્યા રાંદેરીયા તથા સેક્રેટરી અત તખલિમ
મોહમદ આરેફ દાખલી સેવક રાંદેરી.

માવૃતિ પંલડી.

(નં. ૧ ૧)

પ્રત ૧૦૦૦.

નં. ૧-૧૭ ૨૧૦

મરહુમ હાજીમ મોહમદ અશરફ ધર્માદા ફંડ તરફથી ભેટ.

ખાસ જાણવા જોગ જાહેર ખબર.

ગુજરાતવાગ્રી મુસ્લિમ બંધુઓને ખુશ ખબરી સંદેર કસ્ટામાં આવેલા મદ્રેસા અશરફિયા અરબીયા જેની સ્થાપના સને ૧૨૮૬ હી૦ નબવીમાં સંદેરવાગ્રી મુન્ની વોહરા કૌમના સફયહસ્થ સખી વળુદ મરહુમ હાજી ઇસ્માઈલ મોહંમદ અશરફ સાહેબે હઝરત મૌલાના શાહ ઇસહાક મોહંમદેસે દેહલવી (૨હ૦) તથા મૌલાના અહમદ અલી મોહંમદેસે (૨હ૦) સાહેબ સહારનપુરીના સર પ્રસત હેડલ ડીધી હતી જેના સર્વેથી પહેલા મુદરીસ મૌલાના અહમ્મદઅલી મરહુમ (૨હ.) ના મશવેરાથી મૌલાના મોલવી હાફેઝ મોહંમદ જરહતુલ્લા સાહેબ મરહુમને મુકરર કર્યા હતા તે પછી મૌલાના મુખી મોહંમદ ઇસા સાહેબ મરહુમ (૨હ૦)ની નેમણુક થઈ હતી તેવણુના બાદ મૌલાના કાઝી સૈયદ રહમતુલ્લાહ સાહેબની નેમણુક થઈ હતી અને તે વતરેક સંદેરવાગ્રી મરહુમકારી હાફેઝ મૌલાના મોલવી હાફેઝ ઇસ્માઈલ બીન હાફેઝ મોહંમદ તથા સંદેરવાગ્રી હઝરત મૌલાના મરહુમ હાજી હાફેઝ ગુલામ મોહંમદ સાદિક સાહેબ (૨હ.) બન્ને બુજુર્ગો એ પણ સારી સેવા મજકુર મદ્રેસા ની બજાવી હતી હાલમાં મજકુર મદ્રેસાના બાનીના ભત્રી હાજી આરેફ બીન ઇબ્રાહીમ અશરફ સાહેબના પુત્ર જનાબ મોઁ મોલવી અહમદ બીન આરેફ અશરફ સાહેબ જેવણુ કે ટુંક મુદત ઉપર દારૂલ આલુમ મદ્રેસા અરબીયા દેવ બંદમાં કાયદેસરની કેલવણી સંપાદાન કરી મોલવીની સનદ લઈ આગ્યા છે તેવણુની વેવસ્થા વધુ માટે બુવો ટાયટલ પેચ પાને છેલ્લે.

તેવણુની વેવસ્થા હેડલ મજકુર મદ્રેસો હાલમાં સપુરદ કરવામાં આવ્યો છે. આશા છે કે ખુદા પાકના કરમે ફજલથી મો. ના મોસુફ પોતાના વડીલઓના સદકે બરીયાને ઉન્નતીમાં લાવવા માટે પોતાથી બનતી કોઝીસ પુર્વક સેવા બજાવશે મજકુર મદ્રેસામાં ધાર્મિક ઉંચા પ્રકારની અરબી ભાષામાં કેલવણી આપવામાં આવે છે તે વતરેક કાયદેસરની ફારસી ઉર્દુની પણ કેલવણી અપાય છે તેમજ કુરઆન શરીફ નાઝેરા તથા હાફેઝો વગેરેનો પણ અભ્યાસ અપાય છે. મદ્રેસાના બાની મરહુમ હાજી ઇસ્માઈલ મોહંમદ અશરફ સાહેબને ખુદા પાક

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાખિંદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૮૮૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૮૬૫ પ્ર૩૬૧૨૧

વિષય ૫૭:૫૯

ઓરસ એટલે શું?

ખાસ રાંદેર સુન્ની વોહરા મુસ્લિમ ભાષામાં.

[પ્રકાશક:—ખાકસાર અહમદ બીન હાજી આરેફ અશરફ]

મહારા સ્વચ્છતા એટલે મારી કોમના રાંદેરવાસી અહલે સુન્નતવલ જમાઅતના વોહરા બંધુઓ તથા બેહનો આપણા રાંદેર કસબામાં કેટલાક યુગુર્મી દીન (૨૬૦) ને. ઓરસ થાય છે જેમાં કેટલાક રસમ રીવાજ આપણા ધરડા વધારી જે કરવામાં આવે છે તેની કાંઈ પણ અસહીયત આપણી શરીઅતમાં મલે નહીં. પણ તેમાંની કેટલીક રસમો હિન્દુઓની છે કે જે રસમ રીવાજો તે લોકો પોતાના યુનો તથા દેવો ઉપર અદા કરે છે અને આવાજ રીવાજોની ઝડ યુનબાંદ કાઢી નાખવા વારતે આપણા નખી બાહેબને અલ્લાપાકે કુક કાધેલો છે કે આ મારા પ્યારા હખીજ તમે તમારી ઉમમતના લોકોને કહી યુઓ કે અલ્લાહ પાકની જાતે બરકાતના સીવાય બીજા કોઈનીથી પુજા પાટ તથા ઇજાત કરવી નહીં. ઇજાદત, એટલે શું. ઇજાદત એટલે નમાઝ રોઝા હજ ઝકાત ખેર ખેરાત ચાંત મનની દુવા માંગવી તથા પોતાના દીલની નેક મુરાદો ઉમમેદો માંગવી તે અને આ લખી બખાવેલી સધલી ઇજાદતો માલી તથા બદની અલ્લાહ પાકના સેવાય બીજા કોઈ પણ સાથે આ મુજબની ઇજાદતી નીયત કરવી શિર્ક કુફર તથા હરામ છે. જેમકે આબકાલ કેટલાક અંજણા લોકો જેઓ મસલા મસાએલની ખરી હડીકતથી નાવાકે છે. તેવા લોકો પીરોની કબર ઉપર સંદલ ચઢાવે છે તેમજ ચઢાવે ચઢાવે છે નારીયલો, મશીદો, દુધ તેમજ કપરને સીજદો કરે છે તેમજ બાહેબે કબરવાલા પાસે પોતાની હાજતો મંજિ છે તેમજ તેઓના નામની માનતો માને છે વજેરા વજેરાતો એવી રસમો બાબતો હરામ તથા કુફર શીરક ભરેલી છે તેમજ ઓરસ

દીવસે કપર ઉપર દીવા બાલવા તથા ઢોલ ટીકોરારા તથા રાવેજ વગેરે વાજનત્રો વગાડવા એ સૌ સખતમાં સખત મનાય છે.

(ઝોરસ એટલે શું)

ઝોરસ એટલે સુખગાન દીન ઝોલીયા અલ્લાનો વફાતનો દીવસ જે દીવસે તેવણી વફાત થઇ હોય તે દીવસને બધા મુરીદોએ મલી ને તેવણી યાદ તરીકે પાળે છે તે? તે દીવસે શું કરવું જોઈએ શરીયતના હુકમ મુજબ સગલા મુરીદોએ તેમજ તેવણના માનનારા લોકોએ એકઠા થઇ કુરઆન શરીફનો ખતમ કરવો તે પછી લાએલાહા એલલલાહનો જીકર કરવો તે પછી દુરૂદ શરીફ પઢવું અને જે વલીનો ઝોરસ હોય તેનો વસીયો પછીને ખુદા વન્દ તઆલા પાસે દુવા માંગવી પોતાની તેમજ સૌ મુસલમાનોની બેહતરી વાસ્તે અને તેમજ તે વલીઅલલાહના દરગાઓ અલ્લાહ પાકની દરબામાં વધારે યાવાની. તેમજ જેને ખુદાપાકે તોરીક દીધી હોય તો ગરીબ લાચાર મુસાફરોને ખાણ પહાવીને ખવડાવવું પૈસા દલા દેવાને તેનો સવાબ તે વલી અલ્લાહની રૂહને બક્ષી દેવો આ છે ખરો અને શરીયત મુજબનો ઝોરસ બાકી સૌ બીદઅત શીરક તથા કુફરના કામો વાસ્તે મારા કોમના સુખગાન લાઇએ બેહતરી મુજ નાચીજ ખાકસારની વાતને જરા ધ્યાનમાં લઇ અમલ કરશે તો અલ્લાહપાક તમોને એનો બદલો બહુ અજરે અજમદેશે છેવટે એકે કેલવું મારું કામ છે કરવું એ તમારા અખ ત્યામાં છે જે તમે નખી સાહેબની શકાઅતની ઉમેદ રાખતા હોવ તો શીરક અને કુફરના કામોથી બચવાને કાશીસ કરજો ઉપર લખી જણાવેલી બાબતો તો ખાસ મે મહારા રહિરવાસી કોમના લાઇએ બેનો વાસ્તે લખી જણાવી છે પણ મહારા સુખરાતવાસી દરેક વાચક વગના મુસલમાન બંધુઓ માટે તથા બેહતરી વગેરેની જાણ માટે હું મારા મિત્ર મી૦ એમ. એ. દાખલી સેવક રહિરી સાહેબે આજથી થોડા માસ ઉપર એટલે સને ૧૯૨૬ના સાલના માસ દીસમ્બરની તા. ૩ જીના વફાદાર પત્રના અંકમાં સચ્ચાઇની રોશની તથા બિદઅત ઉપર અજવાબુઆવા મથાળા હેઠળ જે લેખ એક પછી એક પ્રગટ કર્યો હતો તો તે પણ લખી દર્શાઉ છું કે જેથી સમજદાર તથા જાણકાર સાહેબો ઉપર તેનો સારો અસર થશે ખીજુ એ જે હાલમાં આપણા વગડાઓમાં થાતા ઝોરસોમાં દરેક જાતનું વાળુ માળુ બંધ પાડવાની મોટામાં મોટી જરૂરત છે કારણ કે મસજીદ આગળ કોઇ પણ જાતનું વાળુ માળુ વગાડવું જોઈએ નહીં તમે એ મુજબ કરશો તો હીન્દુ કરે તેમાં શું નવાય. માટે દરેક નવ જવાન બંધુઓ તથા મસજીદ આગળ તેમજ પીરોની દરગા આગળ બંધ કરાવવા માટેની કાસીશો માટે ખરા અંતઃકરણપુર્વક સજ અને તૈયાર થઇ જાઓ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

→ મસચ્યાઈની રોશની ભાગ ૨ જો ←

તથા

→ બિદઅત ઉપર અજવાળું. ←

લેખક:—મોહંમદ આરેફ દાખલી.—સેવક રાંદેરી.

(પુત્રો.)

સર્વ શોભાયમાન તે પવિત્ર ખુદાવંદ તાઆલા માટે છે. હમો (એટલે) તમામ ઇસલામી બંધુઓ! તેનીજ શોભાનું વૃતાંત કરીએ છીએ અને તેનાથીજ દરેક બાબતમાં મદદ (આશ્રય) માંગીએ છીએ તેનાજ ઉપર હમારો પુરતો બરોસો છે. હમો તેનીજ પાસે અમારા પાપોની બક્ષીશ (ક્ષમા) માંગીએ છીએ અને તેનાજ ઉપર ઇમાન (શ્રદ્ધા) એટલે તે પરમ કૃપાળુ પરમેશ્વરને સર્વ શકિતમાન જાણીએ છીએ. હમો હમારા નફસની એટલે મનો વિકારની જુરા-ઇઓ તથા હમારી કારકીર્દીની નિંદાઓથી ખુદાવંદ તઆલાનો આશરો અને સહાયતાની આશા રાખીએ. જેને ખુદાવંદ તઆલા સીધો માર્ગ બતાવે તેને કોઇપણ કુમાર્મ એટલે ખોટું રસ્તે ભઇ જનાર નથી તેમજ જેને ખુદાવંદ તઆલા ભટકાવી મુકે તેને કોઇપણ અન્માર્મ ઉપર દોરવી જનાર નથી હમો સાક્ષી આપીએ છીએ કે અદલાહ તઆરક વ તઆલાના વતરોક ખીજે કોઇપણ ખુદા નથી તેની જાતીમાં તે એકલો છે તેનો કોઇ પણ ભાગી-દાર તેમજ સલાહકાર નથી તેમજ તેના વતરોક કોઇપણ પુણ્યને લાયક નથી સર્વ પુણ્ય તેને માટે છે અને હમો સાક્ષી આપીએ છીએ કે અદલાહની દરબારમાં માન પામેલા મહાન કીર્તિવાન હમારા પેગંબર મોહંમદ (સ. અ. વ) ખુદાવંદ તઆલાના ખંદા એટલે (સેવક) છે. અને તેના રમુજ એટલે ખુદાવંદ તઆલાના તરફથી આખી જગતના લોકોને સૂદેશ પહોં-ચાહનાર મહના મહામો છે કે જેવજુની ઉપર આકાશ ઉપરથી ધર્મ પુસ્તક (કુરઆન) શરીફ ઉતારવામાં આવ્યું છે જેમાં કયામત સુધી ઇસ્લામીઓને જે કામકાજ કરવાના છે

તેનું ખુદ પાકે પોતાની આજ્ઞાનું વર્ણન બીજી જણાવેલું છે, દુરંદ અને સલામ શાઓ તેના હાથીએ પાકે અહમદે મુજતબા મોહમદે સુરતુમ ઉપર.

બાદ હમ્દે સલાત પછી વાંચક દુરંદ ઉમર રોશન થઇ જમ કે તકલિદતું બયાન પુરું થઇ જવા બાદ મારો વીચાર થયો કે જોડાઓ બિદઅતના બયાન વિષેનું બખાણુ પછુ લખી તેના અનેક ખુલાસાઓથી સામાન્ય પ્રજાનાં લોકોને જાણુ કરાવી દઉં જેને માટે ગેર મોહલલિદો નિત્ય મેણુ મારતા અપવાદ મુકી બિદઅત મુશરેફ ત્યા કાફર છત્યાદિ ઉપનામોથી મુકલ્લેદોને કાબોધે છે માટે કરી એ વિષેનું બખાણુ ગેર મોહલલિદોના એક જાણીતા આલિમ મોલવી વહીદુઝ ઝમાન હેદરાબાદીના પૂરતકમાં લખી જણાવેલા લેખ ઉપરથી પ્રારંભ કરું છું, મોલવી વહીદુઝ ઝમાન પોતાની રચેલી હદીસ શરીફમાં આવેલા અરબી ભાષાના મહાવરાઓની સમજ લેવા વિષે લખેલી અનવાફલ લુગાતમાં શબ્દ બિદઅતનું વર્ણન લખી જણાવે છે તે રચણે લખી જણાવે છે કે બિદઅત એટલે તે નવી વસ્તુ કે જેની ઉત્પત્તિ થવાના પહેલાં તે અમલમાં કે દેહ રૂપમાં આવેલી ન હોય અને તેના એ પ્રકાર છે જેમાં પહેલો પ્રકાર સંધ્યા એટલે ગુમરાહી તરફ લઇ જનારો ત્યાં જુરા કામોમાં ફરતી દેનારો છે અને બીજો હસના એટલે ખુખીઓથી ભરપૂર ભઝાઇ ત્યાં લાભોની લક્ષિતાઓનો સમાવેસ રાખનાર જેમકે સૈયદના હઝ. ઉમર (રહી)નું રમજન માસમાં ખાસ ગોઠવણ સહીત તરાવીની નમાઝનું કાયમ કરવું છત્યાદી બાબતો જેની સહાયા અને ફૂરને સલાસથી એટલે તખેતામેઇનના ઝમાના સુધીથી જે જે કરવું સામેત થાય છે તે નવા કામો ત્યા રહીઓ દાખલા તરીકે સરફ નહોનો ઇલમ મદ્રેસાઓ ખાતકાહો પુરો યતીમ ખાનાઓ મુમાફરખાનાઓની રચાપનાઓ કરવી વગેરા જેમા કાફર મુશરેફોની તે રહીઓનો સમાવેસ નહી હોવો જોઇએ કે જેમાં શીક'કે કુફરનો અંશ જણાય આવે જેમકે કેટલાક જાહેર અલમણુ લોકો અંગણુ પછુ કરે છે યાને જુઝુર્ગોની મળર શરીફ ઉપર જઇને ચઢાવો છે સીજદા કરે છે છત્યાદિ જે બાબતો ખુદાવંદ તઆલાની જીને મુખારક સાથે કરવાની છે તે ગેર ફલાહ સાથે કરે છે.

“એહલે સુન્નત વલ જમાઅતના મત પ્રમાણે બિદઅતનું”

શીખ્દાથ' જ્ઞાન”

જાણુનું જોઇએ કે બિદઅત એ અરબી ભાષાનો શબ્દ છે. જેનો અર્થ એ મુજબનો થાય છે કે કોઇ પછુ તદન નવી વસ્તુ અથવા બાબત રહી અથવા ધારો રીવાજ જે કાળમાં તેની ઉત્પત્તિ થઇ હોય તે પહેલાં તે અમલમાં કે દેહ રૂપમાં આવવા પામેલી ન હોય તે, પરંતુ શરીઅતના કાયદા મુજબ બિદઅત તે નવી વસ્તુને કહેવામાં આવે છે કે જે ઇલાહતને લગતી બાબતોમાં લાગુ પડે જેને માત્ર સવાબ અર્થે ઉજવવામાં આવે છે દાખલા તરીકે નમાઝ-રોઝા હજ-ઝકાત-નશીલ સદકા ખેર ખેરાત વગેરા વગેરા સવાબ અર્થેની ઇલાહતો ત્યા કામો રહીઓ રીવાજોમાં પોતાના તરફથી વધારો કરવો જેની શરીઅતના કાયદા મુજબ અમલ ક્રિદા હરથ મલ્લી નહી આવે તદન પોતાના તરફથી કોઇ મોલવી આલિમ ત્યા સુધી પીર વગેરાએ પોતાના લાંબ અર્થે ઇલાહતોને લગતી બાબતોમાં દાખેત્ર કરી દીધી હોય તેવી બાબતને બિદઅતે સંધ્યા અથવા કબીહા ત્યા હરામ મકરૂફ દેહવામાં આવે છે જેને માટે કે હદીસ શરીફમાં આવેલું છે. કે, (કુલ્લો બિદઅતુન ફલાહતુન ફલો ફલાહતુન ફિનાર) અર્થ જેટલી બિદઅતો

છે તે બધી યુગચૂકી તરફ લઇ જનાર છે અને જેટલી યુગચૂકી છે તે દેખાતી તરફ એવી જનાર છે. આથી તે બિદ્યતો છે કે જે બિદ્યતો સહાયા તથા તામેષન તથા તમે તામેષન તથા ઇશ્વરમાં ઉમમતથી સામેત થએલી ન હોય એટલે શીકાની મોતેમર કાતાબમાં પણ જે મના આવેલી બિદ્યતોનું બયાન નહી હોય તે હસના છે કે સધ્યા તો આવી બિદ્યત બિદ્યતે સેવાની મજૂરીમાં સુમાર કરવામાં આવશે, ઇમાદતે લગતી બાબતોમાં, પરંતુ જે બિદ્યતે મંજૂર સંબંધી બાબતોમાં હશે જેમકે શદી વેળા લગન તથા ગમીના અવસરે કેટલીક રૂઢીઓ જેની શરીરતમાં કંઈ પણ અસહ્ય નથી તે ઉચ્ચવામાં આવે છે જેને લોકો સવાળ સમજીને નહી પણ રીવાજ સમજીને અથવા રીવાજ તરીકે કરે છે દાખલા તરીકે વેરા (મંગણી)નો સંબંધ જોડતી વખતે સ્વરખત પીવડાને છે સાકર ઇત્યાદિ મીઠાઇઓ આપે છે સગીનીના લોકોને ખાણું વગેરા ખવડાવે છે તેમજ પરસ્પર સગા રનેહીઓ પૈસા સંબંધી લેવણ દેવણ કરે છે જેમાં કુદર તથા શીકાનો સમાવેશ ન હોય એવી જેટલા પ્રકારની બિદ્યત છે તે મુખાંહ એટલે જાણે છે પણ આવી બિદ્યતો કરવામાં કોઈ પણ પ્રકારનો સવાળ નથી બલકે કેટલીકવાર આવી બિદ્યતો હરામ તથા મકરૂહ પણ થઇ જાય છે જેનો પુરનો ખુલાસો ઇનશાઅલ્લા, આમળ જતા સવિસ્તાર આવશે.

બિદ્યત અને તેના પ્રકારો.

જાણવું જોઈએ કે બિદ્યતનો પ્રકાર દર અસલમાં એક જ છે. પરંતુ સામાન્ય પ્રજાના લોકોને એટલે અવામુનનાસને ટુંકમાં સમજીતી દેવા અર્થે તેના પ્રકાર કેટલાક ફકીહ આલમોએ કેરવી દીધા છે જેથી કરી સાર્વજનિક લોકો ગ્રાંથયુગમાં પડવા પામે નહી અને સહેલાઈથી સમજી લે જેના મુખ્ય ત્રણ પ્રકાર અને બાકીના પ્રકારો પેટા પ્રકારો છે જેની સમજીતી નીચે મુજબ છે...

“પ્રકાર, ૧. લો. (બિદ્યતે હસના) અને તેના પેટા પ્રકાર બે એક વાળેખા અને બીજો મુસતહેખા આ બન્ને બિદ્યતોના કરવામાં સવાળનો લાભ સમાવેશ થએલો છે.

“પ્રકાર, ૨, જો (બિદ્યતે) મુખાંહ જેના કરવામાં સવાળ અજાળ નથી માત્ર સહેલાઈ માટે તેનું કરવું જાણે છે.

“પ્રકાર ૩, જો (બિદ્યતે) સધ્યા એના પેટા પ્રકાર બે એક હરામ બીજા મકરૂહ તાહરીમા હરામની નજદીક.

અર જોતા પહેલા પ્રકારની બિદ્યતે હસના અને તેના પેટા, પ્રકારો બિદ્યત નથી શરીરતના કાયદાની રૂએ કારણકે શરીરતમાં જે વસ્તુની ઉદાહરણ કુરઆન તથા હદીસ ઇબ્દા થકી જે વસ્તુની આને તે હુકમ મુખ્ય હેતુમાં સમાવેશ થઇ જાય છે. દાખલા તરીકે સરફનહો ત્યાં ઇલમે કલામ (શાસ્ત્ર); વિદ્યાનું સિદ્ધાંત લેવું કારણ કે વર્તમાન કાળમાં જ્યાં મલબુ એનો અભ્યાસ ન કરે ત્યાં લગણ અરબી ભાષામાં પુણ્યતા સંપાદન થઇ શકવાનો સંભવ જાણ સહે નહી હરણ કે ધર્મની ભાષા અરબી હોવાને લીધે અરબી ભાષાનું વ્યાકરણ તથા શાસ્ત્રાનું પુસ્તક બહુવાની જરૂર પડે છે ત્યાં લગણ તે ધર્મ વિદ્વાન થઇ શકે તો નથી. વ્યાકરણ તથા શાસ્ત્ર આપણા નખી સાહેબના ઝમનામાં તથા સહાયા (રદી)

ના ઝમાનામાં હતું નહીં જેથી એ પણ શબ્દાર્થની રૂએ તો બિદમ્યત કેહવાસે પરંતુ આમળ લખી જણાવેલા ખુલાસા મુજબ જેનું ઉદાહરણ એટલે મીઠાસ મલી આવે તે બિદમ્યતના રૂપમાંથી બંદલાઈ ગય છે તો ધર્મ સંખ્યાઓ ઇલાએ દીન હાસલ કરવા માટે અને તેને લોકોમાં પહોંચાડવા માટેની ફજલો હદીસ શરીફમાં તથા કુરઆન શરીફમાં મોજુદ છે ઇલાએ શીખો અને શીખાવો તેમજ દરેક મુસલમાન મદ' તથા ઓરતપર ઇલાએ શીખવું બાજેમ છે એટલે ઇલાએ દીનનું અમરયે તે ચીન દેશમાં હોય. કુરઆને પાકમાં લખી જણાવેલું છે કે શું ? ઇલાએવાલાઓ અને અલણ એક સરખા છે કદી નહીં તો આથી સામેત થયું કે કયામત સુધી પણ ઇલાએ તથા ઇલાએઓને જે બાબકારક બાબતો છે તેની મીઠાસ કુરઆન હદીસ શબ્દામાં ઇલાએઆથી સામેત થતીરહે તો તે બિદમ્યત નથી તે તો બિદમ્યતે હસના એટલે નેકી છે. સમજાતી માટે દાખલો બીજો આપણા પ્રસતુત કાળમાં જે નવી નવી વસ્તુઓ બાબતો તથા રૂઢીઓ કે જેની મહા અગત્ય થઈ પડે છે તે પણ બિદમ્યતે વાજેમ ગણત્રી થશે દાખલા તરીકે તોપ-બંદુક હવાઈ વીમાન વાયરલેસ ટેલીગ્રાફ ટારપીટો બોટ મન વગેરે ઇલાએ નવી નવી વસ્તુઓ જે કે આપણા નખી સાહેબ (સ. અ. ય.) ના ઝમાનામાં અસ્તિ એટલે હોવાપણુ નહીં ધરાવતી હતી તેની જરૂર હોવાને લીધે ઇલાએ રાજકર્તા ઓને તેનું સીખવું સીખાવવું વાજેમ થઈ પડશે હુસનેનાના મુકાબલામાં બચાવ કરવા અર્થે પરંતુ ખરું જોતા મજકુર વસ્તુઓ પણ કાયદાની રૂએ બિદમ્યતપણામાંથી બાતેલ થઈ ગય છે. કારણ કે અહલે સુન્નત વલ જમાઅતને ત્યાં આગળ લખી જણાવવા મુજબ ચાર બાબતોથી દલીલ લેવામાં આવે છે કુરઆન શરીફ, હદીસ શરીફ તથા સહાબા (રદી)ના અકલવાલો ફેલા તથા ઇલાએ ઇમ્મત એટલે મહાન બુલુગ ફકીહ આલેમોની બહુમતી.

તો ઉપર લખી જણાવેલા હથીયારો જે કે શબ્દાર્થની રૂએ બિદમ્યત કેહવાસે પણ તેની મુખ્ય સામેતી કુરઆને પાકમાં મોજુદ હોવાને લીધે કરી તેના ઉપર બિદમ્યતનો હુકમ લાગુ પડશે નહીં બુલો કુરઆન શરીફ પારો ૨૭ મો સુરતુલ હદીદ રૂકુ બીજો ખુદાવંદ તઆલાં દર્શાવેલ શરમાવે છે કે હમેએ લોહું મોકલ્યું જેમાં સખત અને બળવાન યુદ્ધ પ્રત્યેના હથીયારોના સમાવેશ છે. ખુલાસો મજકુર બાબત શરીફમાં કયામત સુધી જેટલી પ્રકારના હથીયારોની સોધખોળ થતી રહેશે તેના ખુલાસો નીકલી આવે છે તો નિયમ અનુસારે વખતો વખતના શોધખોળ થએલાં હથીયારો બિદમ્યતની ગણત્રીમાં સુમાર થશે નહીં. આ ઉપરથી વાંચનાર સાહેબોને તેમજ મસલા મસાએબના જુલાસુઓને બાજુ કરી લેવાનું એટલુંજ છે કે ઉપર લખી જણાવેલા ત્રણ દાખલાઓ સમાન જે જે બાબતો તથા રૂઢીઓ ઉપર નિયમિત નિયમ લાગુ પડે તે બાબત તથા રૂઢી શરીઅતના નિયમિત નિયમ મુજબ; બિદમ્યતનો હુકમ લાગુ પડશે નહીં. સુબહાનહલાહ શરીયતે પાકના ઠેરવી દીધેલા કાયદા કાનુનો કેટલા બધા વિસ્તારો ધરાવે છે અને આ બધી બારીકાઓ તથા નુકતાઓ તથા ઉંડાણમાં સમાવેશ થએલાં ગુપ્ત બેદો સમજવાનો અને સમજાવવાનો હક ફકીહ આલેમોનુંજ છે. અને તેઓના પ્રતાપે આટલું બાજુવાને આપણુ શકિતવાન થયા. માત્ર હદીસ શરીફનો તરજુમો વાચી લેવાથી કામ સરે એમ નથી માટે સામાન્ય પ્રજાના લોકોને ફકીહ આલેમોની તકલિફ કરવી અવરય છે. નહીં તો ગુમરાહીના અંધકાર ખાડામાં પડી જવાનો મોટો ભય હોવાનો સંભવ હોય છે,

તો આ ઉપરથી વીચારવાનું એટલું જ છે કે જે સામાન્ય પ્રજાના જેવે મોઢલસિદ સાહેબો પોતે અહીં હદીશને દાવો કરે છે તેઓ તકન ખોટા છે કારણકે તેઓને આપણા પ્રસ્તુત કાંજની જેર મોઢલસિદ મોહંમીઓની તકલિફ કરવી પડે છે અને તેના વતરોક કુટકારો નથી તો અફસોસ અને નવાબ જેવી વાત અને બાબત તો એ છે કે આવા બજારદાર મહાન મોઢલસીન ફકીહ ચાર ઇમામોમાંથી કોઈ પણ એક ઇમામની તકલિફ નહીં કરતા આવા લે ચાલુ મોહંમીઓની તકલિફ કરવી આપણા અબજુ સામાન્ય પ્રજાના જેર મોઢલસિદો કબુલ રાખે છે એ કેટલી બધી એ લોકોની ખુશી રીતે કમનસીખી છે. ખુદાપાક સારી સમજ આપે અને પોતાની હટ ધર્મી ત્યા ખોટી જીદ મુકી દઈ ચાર ઇમામોમાંથી કોઈ એકની પણ તકલિફ કરે તો બહેતર છે અને ગુમરાહીથી છુટકારો થવાનો એક સુંદર માર્ગ છે.]

બજુનું જોઈએ કે બિદઅતે મુસતહબા તે કામો ત્યાં રહીઓને કહે છે કે જેને કરવામાં લાભોજી લાભ ત્યાં સવાબનો અંશ તેમાં સમાવેશ થએલો હોય દાખલા તરીકે મુબાહર ખાનાઓ બનાવવા ત્યાં યતીમ ખાનાઓ બનાવવા પૂરો બનાવવી તેમ ઇસ્લામ ત્યાં ઇસ્લામી ઓના લાભકારક અંજુમનો સલામો કાયમ કરવી મદરેસાઓ ત્યાં સ્કુલો દીન દુન્યાના લાભો અર્થે ચાલુ કરવી હુન્નર ઉદ્યોગ શાળાઓ કાયમ કરી તેમાં મુસલમાનોના લાવારેસ ત્યાં યતીમ મીસકીન બચ્ચાઓને મફત ફલવણી આપવી ઇત્યાદિલાભો અર્થે ના કામો ત્યાં રહીઓ ચાલુ કરવી તે અને તે વતરોક પોતીકા માત પીતા ત્યાં સગા રનેહી ત્યાં જુઝુગાને દીનો જેઓ મરજુ પામી ગયા છે તેઓની આત્મા (રહ)ને સવાબ પોહચાડવા અર્થે ખેર ખેરાત કરવી જેના થકી ઇસ્લામ ત્યાં ઇસ્લામીઓની એટલે મુસલમાન અનાથ બાળકો બાળકીઓ લાચાર મોહતાબ જેને લાભ કારક થઈ પડે. દાખલા તરીકે મોર્ડીંગ હાઉસ (વિદ્યાથી આશ્રય ભવન) પુસ્તક શાળાઓ યતીમ ખાનાઓ દવા ખાનાઓ સુવાવડ ખાનાઓ મુસલિમ બેવા લાચાર મોહતાબ લાવારેસ સ્ત્રીઓ માટે વનિતા-વિગ્રામ વગેરા વગેરે તેમજ પોતાને માટે અથવા પોતીકા મરજુ પામેલાઓને માટે સવાબ પોહચાડવા અર્થે બનાવવું અથવા જરૂરી કરવું તેમજ હુજુરે અકદસ (સં ૨૦ વ૦)ના જન્મ દીવસની ખુશાલીમાં ગરીબ મીસકીમ ત્યાં સગા રનેહીઓને ખાણું ખવડાવવું ત્યાં આપ (સં ૨૦ વ૦)વી પેદાસને ભગતી બાબતોનું બચાન કરવા અર્થે મજલિસ કાયમ કરવી અને તેમાં હદીસ શરીફમાં જે મુજબ આપના સોનેરી ચરિત્રનું બચાન કરવું તેમજ જુઝુગાને દીનનો દરવરસે જે મરજુનો દીવસ આવે છે. જેનો ચોરસ કે દીસો દહાડો કહે છે તે દીવસે તેઓને સવાબ પહોંચાડવા વિષે કરીને ખેર ખેરાત કરવામાં આવે છે એનું એટલે મજકુર રહી જીભ રૂપમાં નામ-ફતેહા ખાની પણ કહેવામાં આવે છે યાને ગરીબ લાચાર મોહતાબને ખાણું ખવડાવવું ત્યાં તેઓને કપડા લતત આપવા અથવા કુરબાન શરીફ પહોંતે તેનો સવાબ પહોંચાડવો ઇત્યાદિ કામોની ક્રિયા થાય છે એ બધી બિદઅતે મુસતેબામાં દાખલ છે. પરંતુ મારા વાંચક વર્ગના સુઝ સાહેબો જોડાનેડ તમારા ઉપર એ પણ રોશન થઈ જાય કે બિદઅતે મુસતહબાના કામોને જ્યાં બજુ જે દેશના અથવા શહેરના અથવા કસબાના ત્યાં મામડાના તેમજ જે સ્વચ્છાતિ સમાજના લોકો મુસતેહબાના દરજ્જા તરીકે સમજીને કરતા રહેશે અને ધરધર એક બીજાને બહુસુર નહીં કહેતા ફરજ પાડશે નહીં ત્યાં લાચરુ તો એમાં લાભોની લાભ ત્યાં લલાક અને સવાબને કિત બજાવો રહેશે પણ બરસ-બરસ નહીં કરનારને જુદું બહુ કહેશે અથવા જે સ્વચ્છાતિ સમાજના લોકોમાં આવે બકાલે

જાણ્ય આપણે તો તેઓ મટે મનાઇપમા હુકમ બદલાઇ જશે જ્યાં જમણુ ત્યાં લોકો પોત પોતાના અકીદાને સુધારી નહીં લેશે, ત્યાં જમણુ તેઓના ઉપર નહીં કરવાનો હુકમ જારી રહેશે. જો તેઓ આ મુજબ અમલ નહીં કરશે તો યુનેહગાર થશે.

દાખલા તરીકે આપણા દેશમાં લોકો પોતીકા માતપિતા તથા કુટુંબના માણસોમાંથી કાંઈ મરણુ પામે છે તો મરણુ પછી તીજી ચાલીસું ૭ માસિક અને વર્ષાં છત્યાદી દીવસો ખાસ ઠેરવી લીધા છે જે મરણુ પછી સવાળ પોહચાડવા અથે ક્રિયા કરાવવા માટે ફરજ પાડવી અથવા કરજ ઉત્તાર લઈ અથવા વીયાજી લખને ખાણું ખવડાવું અથવા ફાતેલા ખાતી કરવી કરાવવી આવી ઉપર લખી જણાવેલી બધી બાબતો કરવા માટે મનાઇનો હુકમ લાગુ પડસે કારણકે એવી બાબતોને જરીઅત ફરજ વાળેજ લાજેમ મલજુમ કરેલી નથી, એ તો ફરેક માણસને પોતે પોતાની યથા શક્તિ ઉપર મુલતવી રાખીને કરવાનું છે જેની જેવી શક્તિ પૈસા સંબંધીમાં તથા નશીલ ઇલાદત કરીને મરનારને સવાળ પોહચાડવાનો મુળ હેતુ છે તો તેમાં વળી દીવસો ઠેરવી લેવાની શી જરૂરત જ્યારે જેનાથી પૈસા સંબંધી તથા નશીલ ઇલાદત સંબંધી બની શકે તે વખતે સવાળ પોહચાડવા અર્થની ક્રિયા કરી લે બની શકે તો ફરરોજ એકવાર બેવાર સાંજ સવાર મરીજ લાચાર મુસાફરને ખાણું ખવડાવે જેને કપડાની હાજત હોય તેને કપડું દેવડાવી દે બીમાર હોય તો ગરીબ આપડાને દવા કરવાને પૈસા આપે પોતે નશીલ નમાઝ પઢીને તથા કુરઆન જરીફ પઢીને તેનો સવાળ પોહચાડવા માટે ખાસ ખાસ રીત ભાત ઠેરવી લેવાની જરૂરત નથી વખતને અનુસાર, જેનાથી જે કાંઈ પોતાની શક્તિ મુજબ યથા શકે તે કરે સગારનેહીઓન તેમજ સ્વજાતીના લોકોએ એ બાબતમાં એક બીજાને ઘુરું લગું કહેવું નહીં તેમજ તાનોતીસનો દેવો નહીં જો આ મુજબ કરશે તો તેમાં મનાઇનો હુકમ લાગુ પડસે નહીં. ઇસ્લામ ધર્મએ જે જે બાબતો અથે નિયમ એટલે કાયદા કાનુનો ઠેરવી છે. તે કાયદા કાનુનની હદમાં રહીને ફરેક મુસલમાનોએ તે કામો કરવા જોઇએ તોજ તેમાં લાભોજ લાભ છે. જો કાયદાની હદ એલંગી જે મુસલમાનોની સ્વજાતીઓ કામ કરે છે તો છેવટે તે કોમ તખાલીની હાલતમાં આવી જઇ દુઃખચારી થઇ પડે છે જેનો અનુભવ અકકલ મન્દો ઉપર થતો રહે છે અને તેઓ પોત પોતીકાઓને તેમજ પોતીકા સ્વ જાતીઓને નિત્ય સાવચેતી કરતા રહે છે છતાં જોઓ નહીં માનતા તેઓ હંમેશા દુઃખચારી હાલતમાં પોતાની જીન્દગાની ભોગવે છે. પોતાના હાથે કરી પોતે કાંઈ દુઃખ ઉઠાવે તેમાં બીજાની શું કસુર અટલાહ પોક મુસલમાનોની હાલત ઉપર રહમ કરે અને આજકાલના પેટ પાલુ ઇમાન ફરોસ મુદલાણુઓની જલમાં ફસવાથી બચાવે કે જોઓ પોતાના જતીલાલ અર્થે મુસલમાનોમાં નવી નવી મિદઅતે કપીલા જારી કરાવીને પોતે મુગજળા ઉડાવી મોજમજ કરે છે. અને ખરા હકદારોનું હક મારી મુસલમાનોની કામને મુફલેસી હાલતમાં લાવતા માટે વધારો કરતા રહે છે વર મરે કે કન્યા બાલણુનું લકડું નહીં જવા પામે મુદી દોજખમે જારકે જન્નતમે મુદલા જીકા ખીર ખાનેશે ઓર હલવા માંડા ખાનેસે મતલબ ખેરાતની રૂઢી વખતના સંજેઝ તથા અનુસાર કરવાથી તે લાલકારક થઇ પડે છે નહીં તો તે લાલની જગ્યોએ નુકસાનકારક થઇ પડે છે. જેની મીસાલ એટલે ઉદાહરણુ બાંખીના બળદ સમાન છે કે આખો દીવસ બાપડે મુસાફરી કરે અને ત્યાં એટલે તેની આખો બંધ કરવામાં આવે અને ઘાણીમાં જોડીને ચલાવવામાં આવે છે તે બાપડે સમજે છે કે હું આ મુસાફરી કરી રહ્યો છું પરંતુ તે ત્યાં

ત્યાં જ હોમ છે એવું રીતે આશ્ચર્ય રસમ રીવાજની ખેર ખેસતીની હાલત છે કે હજારો લાખો રૂપિયા દર વરસે મુંઝવણ ધરાવતા વેપારી મંડળના સખી વચ્ચે ખેર ખેસતો કરે છે પણ મુસલમાનોની મુશ્કેલીમાં જરાએ ધટાડો થતો નથી તેનું કારણ એટલું જ કે હાલના સંજોગોને જોતા આપણી બધી ખેર ખેસત નથી તેમજ વાળેના હુન્નર ઉદ્યોગ શાળાઓ ખોલીને મુસલમાન લાવારેસ તથા અનાથ બાળકોને તેમાં દાખલ કરીને તેઓનું પાળણું પોસણું કરી તેઓને હુન્નર ઉદ્યોગના કામો સીખવીને ધંધે રોજગારે લગાડવાની જરૂર છે ત્યાં લગણું મુશ્કેલી દુર થતી અસંભવિત છે તમો જોસો કે મુશ્કેલી એ હિન્દવાસી મુસલમાનોની હાલત શું કરી દીધી છે ? તે ઉપર નીચેના દોઢાવશો તો તમોને ખુદશી રીતે જણાય આવશે કે નીચમાં નીચ હરામ ધંધો મુસલમાન ગરીબ વર્ગમાં પ્રવેશ કરી ગયો છે ચીરાસીના ધંધો કરનાર મુસલમાન ટોલ તાસા નગારા ખેંડ ઇલાદિ વાળ નત્ર વગડવાનો ધંધો મુસલમાનોમાં લડવાગીરી દાદાગીરી અને સ્ત્રી વર્ગમાં તવાએફનો દુમડીઓના ટોલકી વગડવાનો ધંધો કરનાર મોટા ભાગે તમો જોસો તો મુસલમાનોમાજ મળી આવશે શું ? આ લજવા જેવું નથી જો છે તો તમો રસમી ખેર ખેસતને હવે તથા અને યતીમખાના ખોલો હુન્નર ઉદ્યોગશાળા કાયમ કરો મુસલિમ વનિતા વિદ્યામનો પાથો નાખો તેમાં બેવા લાવારેસ રખડતી રજલતી સ્ત્રીઓને બાળકોઓને પરદામાં રાખીને તેઓના પાલણું પોસણું અર્થ રચીઓને લગતો હુન્નર ઉદ્યોગ સીખવી તેઓને પણ ધનધે રોજગારે લગાડો અને તેઓને ધંધો રોજગારે લાગેલા મરદો સાથે પરજીવીદો કે જેથી તમારી મુસલમાન માએફનોની લાજ રહે નહીં તો યાદ રાખજો કે કાલ ક્યામતને દીવસે એની ખુદાવન્દ તાઆલાના દરબારમાં સખતમાં સખત પુરુષ થશે આં કટ મુલ્કમાં તથા-અનાવડી સુરી પીરન્દા ત્યાં તમારી મદદ કરી શકશે નહીં એલોકો તેતો કયા મતને દીવસે દોજખમાં કુંદા ખાતા જોસો કારણ કે એ લોકો એ એલોકોમાં એ હકકની અહલે સુન્નતવલ જમાઅત તેમાં ખાસ કરીને હનશી ઉલ મજહબ પાલનાર આલેમોને યુઝુર્ગોને પોતાનો લાલ તથા મોજમજ અર્થે ગાલો લાડવાનો યુર બહુ કહેવાનો ધંધો રોજગાર અખત્યાર કરી લીધો છે આ બદમાસોની બદમાસીના બેદ એલમાએ હકકની જ્યારે ખોલીને લોકોને જણ કરાવી દે છે તો આ, બદમાસો તેઓના ઉપર ખોટા બોલતાનો આંધ છે વડાબી લલાબી-લામજહબી કારણ કે હું ઉપર લખી જણાવી ગયો તે મુજબની કાયદેસર ખેર ખેસત કરવાને એટલે હુન્નર ઉદ્યોગ શાળાઓ ઉપર લોકો ધ્યાન આપે અને તેમાં પોતીકા મરણ પામેલાને સવાજ પોહયાડવા અર્થે મદદ કરે તો એ લોકોને હલવો માંડ ખીર કારમા પૂરાવ વગેરેના હક માર્યા જાય છે તેમજ એ લોકો ની ચીરાગીના ન્યાજ શીરનીના પૈસા એ લોકોને જો મલતા રહે છે તે પછી યતીમ ખાના ખાનાઓનાં ઇલાદી જરૂરતના કામો જ્યારે લોકોમાં ખરચ કરે તો એ લોકોની મોજમજ છુટી જાય અને એ લોકોને પણ ધંધો રોજગાર તથા મહેનત મજૂરી કરવાની જરૂર પડે તો આવી મુસીબતો કાણ કયુન રાખે અલલાહ પાક તેના મજહબ કરમો ફઝલથી મુસલમાનોની હાલત સુધારી દે.

હવે એ જો બિદઅતેહસના પેટા કલમ ખીજ મુસતહેબાન કામો કરવા અર્થે લાજમ મલજુમ નહીં સમજી લેતા વખતના અનુસાર તથા સંજોગો જોઈ તેમાં શીક અને કુફર તથા કુફરોના રીવાજ રૂઢી ઇલાદી ખાજતોની તપાસ લઈ જોતાં મુસલમાનોને તે

કેટલા દરજ્જાની લાભકાર છે તેમજ લાભની જોડાઓ તેમાં અંદરખાતે કેટલા દરજ્જાનું તુક જ્ઞાનકારક થઈ પડશે વગેરે બાબતો મોટા ખર્ચાલ રાખીને આગળી પાછળી બાબતો ઉપર પુરતું લક્ષ આપ્યા પછી તેનો સાર શું? જાણુ વગેરે કરી લીધા પછી તેમાં સવાખનો અંશ હોય તો તે બિદખતે હસનાનો રીવાજ દેવામાં લાભનો અર્થ સમાઈ શકે છે નહીં તો પેલી કેલવત મુજબ નેકી બરબાદ ગુનાહલાજીમ સમાન થઈ પડવાનો પૂરતો સંભવ છે જેમકે આપણા ચાલુ ઝમાનામાં જુઝુગોને દીનની મજરો ઉપર જે ઓરસોનો મેળો બરાબ છે તેમાં ખુદશી રીતે શીર્ક વ-કુદર તથા હરામ મકરૂહ કામાનો રીવાજ દેવામાં આવે છે જો કે મુંળ ઓરસ કરવો એ બિદખતે હસના છે પરંતુ ઓરસનો આગલા દિવસેડુંજોને સંદલનો દિવસ કહેવામાં આવે છે તે દિવસની રાત્રે કપર ઉપર સંદલ ચઢાવવું કપર ઉપર ચઢેલા સંદલને માથે ચઢાવવું કપર ઉપર ચઢેલા સંદલને માથે ચઢાવવું કપર ઉપર દીરા બાળવા નારિએલ તોડવું કુધ મલીદો ચઢાવવો તે પછી ઓરસના દિવસ રંડી બડવાઓનો નાય કરાવવો કપરા લોની પાસે મવાવવું વજાવવું શું? આ બધા કામો શરીરખતે મુતાહેરાથી હરામ નથી જો અગર છે તો કેટલી બધી શર્મોદ્યા અને ગેરતની વાત છે કે જુઝુગોને દીનની મજાર ઉપર હરામ કામો કરાવવા અને તેની સાથે સાથે સવાખ છે એમ આ પેટવાળું મુજવરોનું સમજાવવું જીદી સાચી રીવાયતો ખ્યાન કરીને મનમાં આવે તેવાં ખોટા ખરા અર્થ લેકોને સમજાવીને પેતાના ટકા સીવા કરી લેવા એનું નામ સવાખ અને આશકે વલી. ત્રાહરે આશકે વલી. શેર

“કારે શેતાં મી કુન્દ નામસ” વલી

ગર વલી ધનસ્તો લાનત બર વલી”

અર્થ—નેક કામો કરવાની જગ્યાએ શૈતાન સમાન બદીના કામો કરવા અને નામ વલીનું નામ ધારણ કરનાર ઉપર ખુદાપાકનો ચિકકાર થાઓ કે જેથી લોકો એવા વળીઓના ફનદાની બચવા પામે જાણવું જોઈએ કે એલમાએ હકકાની હમેશા જે બિદખતો માટે હદીસ ખ્યાન કરે છે કે.

(ફલો બિદ ખતુન ઝન્નાલતુન કુદ્દો ઝન્નાતુશે ફિતનાર) એટલે જેટલી નવું વસ્તુઓ તથા રૂઢીઓ જેમાં શુમારાઈનો અંશ સમાવેશ છે એ ખોટા માર્ગ ઉપર દોરાવનાર છે અને જે ખોટા માર્ગ ઉપર દોરાવનાર છે તે દોજખના ખાડામાં લઈ જનાર છે. તો ઉપર લખી જણાવેલી બધી બિદખતે કખીલા જ્યારે દોજખમાં લઈ જનાર સાધન થઈ પડે તો તેમાં સવાખ સમજી તે કામો ઉપર અડી બેસવું એનું નામ જહાલત નહીં તો બીજી શું. જાહેલ માણસને સીંગડા નથી ઉગતાં તેના ના લાયક કામો ઉતરથી તેની જહાલત તથા બદમાશી માલમ પડી આવે છે. મતલબ મુખ્ય તેવું એ જે જુઝુગોને દીનના વફાતના દીવસે જેનું નામ ઓરસ છે તેની જે રસમ અદા કરવામાં આવે છે. એ રસમનો મુળ હેતુ શું છે તેની જાણથી આપણને વાકેફ થવાની જરૂર છે તો જુઝુગોની કીતાબો ઉપરથી એનો ખુદલે ખુદલો હેતુ એ જણાય આવે છે કે બિદખતે હસનાના રૂપમાં હિન્દ દેશમાં ખ્રિસ્તાની સંગઠન કાયમ કરવાનો ઓરસનાં રૂપમાં જે કામો શરીરખતે સામેત છે અને વળી તેમાં સવાખનો ભાગ પણ સમાવેશ થાય છે એવા રીવાજની જુન વાદ કાયમ કરવી એટલે જે જુઝુગોને દીનનો વફાતનો દીવસ હોય તેના આઠ દસ દીવસ આગમજ બધા ખલિફાઓને તથા મુરીદોને બજાર કરવામાં આવે કે પીર સાહેબના વફાતનો વાદ મારીમાં ફલાણો દીવસ ડેરવામાં આવ્યા છે તે

દીવસ બધા મુરીદો ત્યાં સિદ્ધિઓએ ખાનકાદમાં હાજર થઈ પુજાની મહેમાનસરીનો બદોબસ્ત માટે કરવામાં આવ્યો છે. વગેરો વગેરો મજુર દીવસે અલ્લાહ પાકોનો જીકર ત્યાં કુરઆન ખાની ફાતેહાખાની વગેરેની રસમ અદા કરવામાં આવશે જેનો સવાબ પીરસાહેબની રહેને અપાંચુ કરવામાં આવશે તે પછી એક બીજાને પરસ્પર ઓળખાણ થઈ રહેલો બાવમાં વધારો થવાના લાભો પ્રાપ્ત થતા રહેશે વગેરો વગેરો વગેરો નામ થયું તેમાં ધીમે ધીમે હિન્દ દેશમાં મુસલમાનો હિન્દુઓના હમ વતની હોવા પ્રત્યે અરજદારસંસારી કામોમાં એક બીજાને જોડાણ હોવાને લીધે હિન્દુઓની ધર્મિક બંધુ રસમો રીતો મુસલમાનોમાં ચાલુ થઈ ગઈ.

જેમકે હિન્દ દેશના મુશરેફ કાફરો વગેરો પોતાના વડીલોની મુર્તિ બનાવી તેની પુજા કરે છે અને સમજે છે કે આ મુર્તિઓમાં હમારા મહાત્માઓ મહાદેવીઓ મુનીઓનો આત્મા વખતો વખત એમાં પ્રવેશ થાય છે અથવા તેઓ પોતાની મુર્તિઓ ઉપર તેજોમય નાખે છે અને હમે જેઓની મુર્તિની પુજા પાટ કરીએ છીએ તેને જીવે છે જેથી પુજા કરનારથી તેઓની પ્રભુ કાળના ઇશ્વર પાસે હમારા છુટકારાની બલામણુ કરશે માટે કરી હમે લોકો એની પુજા કરીએ છીએ પરંતુ એઓને ઇશ્વર તરીકે માનતા નથી આ મુજબના અકીદાઓ રાખીને કોઈ હનુમાન ઉપર તેલ ચઢાવે છે તો કોઈ લીના દીવો બાળે છે તો કોઈ દીવાથી આરતી પુજા કરે છે. અને હનુમાનને દીપ દર્શન કરાવે છે તો કેઈ પોતાના મહાત્માઓની મુર્તિ આગળ ઢોલ વગાડે છે દહીને સીંદુર ચઢાવે છે અને મુર્તિઓ પાસે પોતાની આજ્ઞાઓ અલિલાયાઓ માગે છે કોઈ પુત્ર સગિ છે તો કોઈ ધન-દેવલત માગે છે તો કોઈ બકરા ગાય સાંઠ ઉટ ઇત્યાદી ચાર પચાસ યજ્ઞોને તેઓના નામ ઉપર રખડતા રજલતા મુકી દે છે તેમજ મુર્તિઓના નામની માનતાઓ માને છે તેઓના નામ ઉપર પશુઓને અલિદાન કરે છે તો મુસલમાનોએ પણ એઓની દેખાદેખી સોહબતે અસર તુખમે તાસીર સમાન પોતાના યુગ્મોની કબરો સાથે આ અસર મુજબની રસમ અદા કરવાને શરૂ કરી દીધી જે હજીવે હજીવે ધર્મ રૂપમાં બદલાઈ ગઈ અને વળી અધુરોગી પુરૂ એ જે આપણા પેટ પાળું મુનવસ્તે ને મન માનીતી આ બાબત થઈ પડવાને લીધે અલણ મુસલમાને મનાઈ નહીં કરતા પોતાના તરફથી પ્રતિદિન તેમાં કંઈને કંઈ વધારોજ કરતા મયા અને તેણે એટલી બધી દદ જડ પકડી લીધી કે તેને આજે ઓગ્રમાએ લકકાની નાસ કરવા ચાહે છે તો મોટી મોટી મંકટોનો મુકાબલો કરવો પડે છે. વહાળી લહાળી બામજહાબી વગેરેના ખીતાબો અલણ તરફથી મલ્લતા રહે છે. આપણા બન્ને જહાનના નાસરદારે આલમ અહમદે મુરતદ્દા મોહમદ મુસતુંતા (સ. ૨૦ ૫૦)ને ખુદાવંદતઆલા મબજિસ કર્મ એટલે આપ (સ. ૨૦ ૫૦)ને દુન્યામાં મોકલ્યા તે એટલા માટે તે આપ ખુદાવંદતઆલાની તોહીદ ત્યાં વાહદાનીયતને લોકોમાં જાહેર કરે અને તેના હેતુએ સમજાવી આપે કે તે પવિત્ર ખુદાવંદતઆલા વતરોક બીજી કોઈપણ પુજાપાટને યોગ્ય નથી. ખુદા પોતાની જગતી માટે તેના જેવો દરેક યજ્ઞ ધરાવનાર સર્વ શક્તિવાન સર્વ મોબુદ રહેનાર તે પોતે એકલોજ છે તેનો કોઈ પણ ભાગીદાર નથી આ બધી જગતનો પેદા કરનાર રક્ષક કરનાર તેની પવિત્ર ઈશ્તી આ તે એકલોજ છે કોઈપણ તેના સાથી કે મદદગાર નથી માટે દરેક પુજા પાટ કરવાને યોગ્ય તેની જગત છે તેમજ દરેક પ્રકારની આજ્ઞાઓ અલિલાયાઓ તેનીજ અસરે માંખી જોઈએ તેના વતરોક બીજા કોઈ પાસે માંખી નહીં તેમજ આપણી આજ્ઞાઓ અલિલાયાઓ મુરાદો ઉમ્મેદો બર આવવા માટે અને તે અપ્રુક્ત સાથે તે માટે

જોઈ પશુ જાતની એટલે પૈસા સંબંધી કે જીવ જનું સંબંધી ધર્મ ક્રિયા કરવી હોય તો તે અલલાહના નામનીજ થઈ શકે કેમકે કુરઆની ખેર ખેરાત નશીલ ઇબાદતો વગેરા આજતોનો સવાળ જોએ તેને અર્પણ કરે પોતાને માટે રહેવા દે અથવા યુઝુગને દીનને અર્પણ કરે પોતાના સગા રનેહીઓને અર્પણ કરે એજ મુજબ દરેક માનતાઓ પશુ અલલાહના નામનીજ હોય જોઈએ અલખત યુઝુગને દીનનો વસીલો લઈ ખુદાવંદ તઆલા પાસે દુઆ માગવી બહેતર તરીકા છે જલદી કબુલ થાય છે. મતલબ મુજ હેતુ એ જે ઇસ્લામ અને તેના વતરોક બીજા ધર્મોમાં માત્ર આટલોજ અંતર છે ખુદાવંદ તઆલાની પવિત્ર જાતીને કાફરો મુશરેકો પશુ માને છે કે હમારો પેદા કરનાર સર્વ શક્તિવાન સર્વત્ર નિરજન નિરાકાર વગેરાની માન્યતા કરે છે પરંતુ સાથે સાથે ખુદાવંદ તઆલાના ભાગીદારો પશુ ઠેરવે છે અને કહે છે કે હમો મુર્તિઓને ઇશ્વર નથી સમજતાએ વિષે કુફરો અરબ પશુ એજ મુજબ કહેતા હતા જુવો ખાત્રી માટે પારો (૧૧)મો સુરા યુસુફ.

અર્થ તેઓ કહે છે (કાફરો) આ મુર્તિ પ્રસવકાળ એટલે કયામતના દીવસ ખુદાવંદ તઆલા પાસે હમારી બલામણુ કરશે.

તો આ મારા હખીય તમે કાફરોને કહી દો કે તમે જે વિષે કહેા છો કે ખુદા વંદ તઆલા માટે તો શું ? આ બાબતથી જાણકાર નથી તેની પવિત્ર જાત આકાશ અને પૃથ્વી સ્વતંત્ર છે તેની સાથે આ મુર્તિઓને ભાગીદાર બનાવો છો હેતુ એજ આપણા હિન્દ દેશનઃ મુસલમાનોને હિન્દુઓ જોડાજોડ રહેવાને લીધે તેમજ સંસાર સંબંધ હોવાને લીધે સોલખતનો અસર પડ્યો અને હિન્દુઓ સમાન એટલે હિન્દુઓ જે મુજબ તેઓના દેવતા સાથે રસમ રૂઠી અદા કરતા રહે છે તેની દેખા દેખી વર્તવા લાગ્યા અને ખુદાવંદ તઆલાની પવિત્ર જાતી સાથે ઓલીયા અલ્લાહઓને હિન્દુઓ સમાન ભાગીદાર બનાવીસ તેઓ ખાંસ પોતાની મુરાદો અલિલાપાઓ આશાઓની માંગણી કરવી શરૂ કરી દીધી અને હિન્દુઓ સમાન યુઝુગને દીનની કબરો ઉપર ચઢાવા તથા માનતાઓની ક્રિયા શરૂ કરી દીધી આ બધી બાબતો જ્યારે હિન્દુઓએ મુસલમાનોમા કરતા જોઈ તે તેઓ પશુ મુસલમાનની જોડા જોડ પીરોની કબરો ઉપર માનતાઓ ચઢાવવા લાગ્યા તેઓની સ્વભાવિક ટેવ મુજબ કે જ્યાં કોઈ બાબત નથી અથવા અગ્નિયં બરેલી જોઈ કે તેને દેવતા સમજી પુજાપાઠ કરવા શરૂ કરી દે હિન્દુઓ આવી રીતે જોડવાથી અલખુ મુસલમાનો પોતાની સુખાઈ પણે એમ સમજી ખેડાકે પીરની કરામતથી આ લોકો એટલે કાફરો આ તરફ જુકી ગયા છે કદાચ કોઈ સાહેબ એમ નહી સમજી લે કે હું કરામતનો નકાર કરનાર છું નહિએલિલાહ મારો એવો અકાદો નથી પરંતુ કરામતનો અર્થ હું ઉપર લખી ગયેલ તે મુજબની સમજ પ્રમાણે તો નથી કે હિન્દુઓ આવી યુઝુગને દીનની કબરની પુજાપાઠ કરવા શરૂ કરી દે એ તો શેતાનની એક પ્રકારની ધોક્કાયાજ છે. મુસલમાનોને લુલાવવામાં નાંખીને કુફર શીક કરવવાની-અલ્લાહપાક મહજ તેના કરમો કુફર લીધી આ, સખતાઈને સાથે રીવાજ પામેલી રૂઠીને મુસલમાનોમાંથી નાશુદ કરી દે મારા અલલે સુન્નત વલ જમાઅતના બંધુઓ જરા વીચાર કરો અને હેશમાં આવો હિન્દુઓ આ રસમ રીવાજો માટે તમારા ઉપર કેટલો બધો મોટો એ તરાજ કરી ખેડા છે તેની તમને કાંઈ ખબર છે,

જ્યારે હિન્દુઓ કહેવામાં આવે છે કે તમે જ્યારે હમારા ઓલીઓને સત્ક્રમ માનો છો અને તેવજુતું સત પશુ જુઓ છો છતાંયે તમે મુસલમાન કેમ નહી થતા તો તેનો જવાબમાં

લેણા કહે છે કે આપણે બધા એકજ છીએ એટલે હિન્દુ મુસલમાન બધા એકજ છીએ એટલે હિન્દુ મુસલમાન બધા એકજ ઇશ્વરના બનાવેલા. સમ્યક્તા હજરત આદમ (અ. વ. ૧૦)ની ઓલાદ છીએ તથા ઇશ્વરની માન્યતામાં પણ હિન્દુ અને મુસલમાનોમાં કાંઈપણ તફાવત નથી જેવી રીતે મુસલમાનો ઇશ્વરને એક દેવ માને છે તેવીજ રીતે હમો પણ ઇશ્વરને એક દેવ સર્વ જગતનો કર્તા આદિ અંતરહિત નિરંજન નિરાકાર અંતર્યામી અંતર્ધાનનો જાણકાર સર્વ શક્તિવાન જાણીએ છીએજ બાકી મુર્તિ પુનને સવાલ તો તેમા પણ હિન્દુ અને મુસલમાન એક સરખા છીએ જેવી રીતે મુસલમાનો ઓલીયાઓની કબર જે કે ઇંદ યુનો બાલુ મટોડી તથા પથ્થરની બનાવેલી હોય છે અને તેને દબાવડ કરે છે સુખન લે છે ચઢાવો ચઢાવે છે દીવો બાળે છે. સંદલ ચઢાવે છે. માનતા માને છે તેવીજ રીતે હમે પણ હમારા રૂપી મુની ઇલાહ મહાપુરુષોની મુર્તિ બનાવીને તેની પૂજા કરીએ છીએ કે જેથી કરી તેઓની પ્રસન્તા હમારા ઉપર યાય અને ઇશ્વર સામે અમારી ભલામણ કરીને હમોને નરકમાં જવાથી છુટકારો કરાવી દે મારા અહલે સુન્નતવલ જમાઅતના મુસલમાન બધુઓ તમો ખુદ જાતે અને પોતે વીચાર કરી લો કે બુઝુર્ગને દીન (રહ.)ની કબરો સાથે તમો જ્યારે હિન્દુઓ સમાન રસમ રીવાજ અદા કરો છો તો તમારે લીધે પવિત્ર ઇસ્લામના તોહીદ અને વાહદાનીયતના કાયદાનો ફેટલો બધો કલંક લાગે છે, શું? કાલ કયામતને દીવસે ખુદાવંદ તઆલા તરફથી આ બધી શીક' કુફર ભરેલી બાબતો વિષે યુજ નહી થવાની જરૂર થશે ત્યારે ખુદાવંદ તઆલાની આગળ તમો શું જવાબ દેશો નથી જાહેબને શું મોટું દેખડાવશે જેવણ કે આ બધી શીક' અને બિદઅતે કબીહા ભરેલી બાબતોને દુર કરવા માટે કેવા કેવા મહા દુઃખ અને મંકટો ઉપાડી લેવાનો મુકાબલો કર્યો હતો તેનો પણ તમને ખ્યાલ છે કે નથી અગર છે.

તો ઓલીયાઓની કબર ઉપર આવી અત્યાચારી રસમો તથા રૂઢીઓથી બાઝ આવો, અને તમારામાં ઇસ્લામની સમ્યાઈ ભરી તૌહીદ અને વાહદાનીયતની જલક પેદા કરો અને હિન્દુઓને કહી દો કે ઓ હિન્દુઓ તમારી અને હમારી ઇશ્વર વિષેની માન્યતામાં ઝમીન તથા આકાશ જેટલો તફાવત છે. હમો મુસલમાનો ઓલીયાઓને તમારી માન્યતા મુજબ નથી માનતા એ તો અક્ષણ મુસલમાનો અંજાણપણે તમારી સોહબતમાં રહીને આવા મત ધારણ કરીને તમારા મત મુજબનો ઉપચાર કરે છે; પરંતુ મુસલમાનો તો ઇસ્લામ ધર્મના મત મુજબ માત્ર ઓલીયાઓની કબર જઈને ફાતેહા એટલે આશીર્વાદની રસમ જે ઇશ્વર પાસે માગણી કરવાની છે તે કરે છે કે ઓ ખુદાવંદ તઆલા તું તારા મહજ એટલે માત્ર કરમો ફઝલથી આ ઓલીયાના તારા તરફથી અપાયેલા માનની ખાતરે આધારે હમારી દુઆ કબુલ કર કેમ જે તું તારા બરગુદા માન પામેલા ઓલીયાઓનો વસીલો લઈ દુવા કરનારની દુવા બહુ જલદી કબુલ કરે છે તો આવી રીતે દુઆ માગવામાં ઓલીયા પાસે મદદ માંગવું કે માંગવાનો અર્થ થઈ શકતો થઈ શકતો નથી. મુસલમાનો જે ઓલીયાઓની કબર ઉપર જવાનો મુજ હેતુ આટલોજ છે, પરંતુ હિન્દુઓ દેવળમાં જઈ અથવા જે જગ્યાએ મુર્તિ મુકલી હોય તેને તથા જે મહાત્માની તે મુર્તિ છે તે મહાત્માને દેવતાને મુની મહારાજને ઇશ્વર અવતાર સમજે અને તેમ સમજી તેને પ્રણામ કરે છે અને તે મુર્તિ સામે હાથ જોડીને પોતાની આશાઓ અભિલાષાઓ માગણી કરે છે. અને સાથે એવો શ્રવણ એટલે અડીદો પણ રાખે છે કે આ

અધા મહાત્માઓ દેવતાઓને ઇશ્વર પોતાની આદિ શક્તિ બળના કુલ અખત્યાર પશુ આપી દીધેલો છે; પરંતુ મુસલમાન ઓલીયાઓ વિષે અમ્મો મત ધરાવતા નથી મુસલમાન તો ઓલીયાઓને માત્ર ખુદાવંદ તાઆલાના બર મુજુદા અને પ્રસન્નતા સંપાદન કરેલા સેવકો સમજે છે કે જેઓનું કામ ઇસ્લામ ધર્મની સંપુર્ણ સેવા બળવવાનું ખુદાવંદ તઆલા તરફથી સોંપવામાં આવ્યું છે અને વખતો વખત તેમને જે વખતના અનુસાર ઇસ્લામ ધર્મની સમ્યાપ્ત બતાવવા માટે ચમત્કાર બતાવવાની જરૂરત પડે તો તેઓને અમુક એવી શક્તિઓ ખુદાવંદ તઆલા તરફથી બક્ષીન્દા કરવામાં આવેલી છે જેને મુસલમાનો કરામત કહે છે અને હિન્દુઓ તેને સત અથવા ચમત્કાર કહે છે એવી રીતનું બક્ષીસ અપાયલું સતપણું ખુદા ચાહે તો ઓલીયાઓ પાસેથી એક પળવારમાં છીણવી લઇ શકે કારણ કે સર્વ આદી માયા શક્તિનો સંપુર્ણ અખત્યાર ખુદાવંદ તઆલાએ પોતાની સત્તા અધિકારમાંજ રાખેલો છે. આવી બાબતોમાં તે કાષ્ઠનો મેહતાબ કે ઓશિયાળો નથી તે પોતાની જાતીમાં ખાવા પીવા સુવાથી બેસવાથી જગ્યા ધારણ કરવાથી આકાર લેવાથી અવતાર લેવાથી છત્યાદી જેટલી બાબતો માટે આપણને એક બીજામાં પરસ્પર એક બીજાના મોહતાબ અને ઓસિયાળા રહેવાની જરૂરત પડે છે તેમ તેની પવિત્ર જાતી તે નથી તે એટલે બધો શક્તિ બળવાળો છે કે એક રજની રજમાં આ બધી જગતનો નાશ કરી છે અને એક રજની રજમાં તત્કાળ આ બધી જગતનો નાશ કરી દે અને એક રજની રજમાં તત્કાળ આ બધી જગતને અસ્તિત્વમાં લાવી દે તો તો તેને કાષ્ઠ રોકાણ કરનારો નથી. પરંતુ હિન્દુઓ ઉપર લખી જણાવેલા મતથી જુદોજ મત અથવા શ્રદ્ધા ધરાવે છે હિન્દુઓ દેવતાઓના મુર્કબલામાં ઇશ્વરમ અશક્તિવાન સમજે છે કે મહાત્માઓએ જે તપોબળ પ્રાપ્ત કર્યું છે તે તપોબળને ઇશ્વર બુટવી શકતો નથી નહિ જો બિલ્લા આ કુવો ખોટા અને કમજોર અક્રોહો છે એટલજ નામ શીર્ક અને કુદર કહેવાય અને ઇસ્લામ તથા હિન્દુધર્મમાં તક્ષવતનો મુળભેદ છે કે હિન્દુઓ મહાપુરુષોને ખુદાના લાગીદાર તથા તપોબળથી ખુદાવંદ તઆલાને પોતાના વંશમાં લઇ શકનાર સમજે છે કેટલાંક અલણ અને અંજણ મુસલમાનો પશુ હિન્દુઓની સોબતમાં રહીને ઓલીયાઓની શાનમાં આવે અક્રોહો રાખે છે પરંતુ આ અક્રોહો રાખે છે પરંતુ આ અક્રોહો ઇસ્લામ વીરૂધ્ધ ખોટા છે. કેમ જે કુરઆનમાં અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે કે:—

અર્થ

અને ખુદાવંદ તઆલા તો એદરકાર છે. તમોહ તેના મોહતાબ અને ઓસિયાળા છા. પારો (૨૬) મો મુરા મોહંમદ.

ઓ મહારા હખીબ કહી દો કે મહારો માલેક એટલે ખુદાવંદ તઆલા જેને ઇશ્વર છે તેને વિસ્તાર પુવંક રોજ આપે છે. અને જેને ઇશ્વર છે તેને સંકાય એટલે તંગી સહીત રોજ આપે છે. ખુલાસો એજે ખુદાવંદ તઆલાના અખત્યારમાં રોજનું દેવું અથવા ફરાગત સાથે દેવું અથવા બીડમા રાખી દેવું છે. તેના વતરોક બીજા કાષ્ઠના પશુ અખત્યારમાં નથી જીવો મુરે સખા પાસે (૨૪)મો રૂકુ ૪ અને ૫ મો

અને ઝમીન તથા આસમાન વચ્ચે જે કાષ્ઠ વસ્તુઓ છે તે બધી અલ્લાહ પાકના હુકમમાં છે. [લોકો] ખુદાવંદ તઆલાએ તમોને પેદા કર્યા અને તે પછી તમોને પૃથ્વી ઉપર રોજ આપી એટલે તમારી જીન્દગી માટે ખાવા પીવાના સાધનોની ઉત્પત્તિ પશુ કરી આપી અને

તે જાણી અસ્લાહ પાક તમેને મોત પશુ આપશે અને વળી (કમામત)ના દીવસ સજવન પશુ કરશે શું ? તમેએ ખુદાવંદ તઆલાની પાક જાત સાથે જેઓને લાગીદાર બનાવી રાખ્યા છે તેઓ આ બધા કામો કરી શકે છે જેઓ ખુદાપાકની પવિત્ર જાતી સાથે બીજાઓને તેની ખુદાઇમાં લાગીદાર બનાવે છે તે ખુદા તઆલા તો આવી વાતોથી અને બાજતોથી પાક છે એટલે તેનો કોઇપણ લાગીદાર નથી સુરા રૂમ પારો (૨૧)મો રૂકુ—૩—૪

“તાજે કલમે જાણવા બેગ

નોટ.

“જહાલત ખુરી વસ્તુ છે ખુદા પાક દરેક મુસલમાનોને
એનાથી બચાવી લે એવી મહારી ખરા અંતઃકરણ પુર્વક

દુઆ છે.

તવહીદ એજ ઇસ્લામ ધર્મનો પાયો છે.

જાણુ જોઇએ કે તોવહીદ એ ઇસ્લામ ધર્મનો તત્વ છે, જેની જાણ અને સંજ્ઞા માટે ખુદાવંદ તઆલાએ સૈયદના હઝરત આદમ (સં નખીં અં વ૦)થી લઇને કે આપણા નખી અને જહાનના સરદારે આલમ ખાતે મુન નખીઇન હઝરતે મોહંમદ મુસ્તફા (સં અં વ૦) સુધી જેટલા પેગમબરોને આ જગમાં જન્માવ્યા તે એટલાજ માટે કે તે પાકપરવર દેગાર વાહદહુ લાશરીકાલહુની પવિત્ર જાતની ઓલખાણ અને તેની જાતેબર કાંત સાથે કયા પ્રકારની માન્યતા રાખવી તેની ખરી હકીકત અને સત્ય માન્યતાની જાણ તેના બંદાઓને કરાવી દે સૈયદના હઝરત આદમ (અં નખી અં વ૦)થી એની શરૂઆત થઇ અને ઇસ્લામ ધર્મના સર્વેથી છેલ્લા પેગમ બર હઝરત મોહંમદ (સં અં વ૦) ઉપર એની ઉત્તમોત્તમ સમજૂતીથી ભરપુર માન્યતાની ખતમ કરવામાં આવી અને એ વિષેનું બયાન શેમાં છે તે આપના ઉપર આકાશથી ઉતરેલા કલામે ઇલાહીમાં છે. જ્યારે અરબ દેશમાં જહાલતનો અંધકાર ફેલાય ગયો બલકે આખી જગતમાં અને ખુદાવંદ તઆલાની જાંતે બરકાત સાથે લોકો શીક' વકુર પશુ કરવા લાગ્યા એટલે યહુદીઓએ એજોર (અં વ૦)ને ખુદાવંદ તઆલાના પુત્ર ઠેરવ્યા ઇસ્રાઇલોએ હઝરત ઇસા (અં વ૦)ને ખુદાના પુત્ર ઠેરવ્યા અને અરબ ત્યા તે વતરોફના બીના દેશોના લોકોએ સુર્ અંદ્ર ત્યા પર્વત ત્યા સરિતાઓને હાથી ઘોડા ગાય ઇત્યાદિ પ્રાણીઓને ઇશ્વર શક્તિ સમાનની માન્યતા કરી અથવા ઇશ્વર અવતારની માન્યતા કરી તેની પુજા પાટ કરવા શરૂ કરી દીધી કેટલાક નાસ્તિક બની ગયા કેટલાકોએ ધર્મ શરૂઓને ત્યા પેગમબરોને ત્યા વલીઓને ઇશ્વર અવતાર સમજી ત્યા તેની માન્યતા કરીને તેઓને ઇશ્વરના લાગીદાર બનાવ્યા હેતુ એજે આ જગતમાં જહાલતનો અંધકાર ફેલી જવા અર્થે ખુદાવંદ તઆલાની રહમત જેશમાં આવી અને પોતાના બંદાઓને જહાલતના અંધકારમાંથી કાઢીને તેની પવિત્ર જાતીની એજાબ કરાવવા માટે તેના હબીમે પાક અહમદ મુજતબા મોહંમદ મુસ્તફા (સં અં વ૦)ના હૃદયમાં તોહીદનો દીવક પ્રકાશાવીને આ જગતનું જહાલતનું અંધકાર દુર કરી દેવા માટે આપ (સં અં વ૦)ને

ધરલામ ધર્મનું જ્ઞાનનું સુયં ૩૫ આપીને અરબ દેશના મકકા શહેરમાં ઉદય કર્યાં આપ (સં. ૨૦ વ૦)ને ચાલીસ વેંસાલ નયુવત મલવા પછી આગળ લખી જણાવવામાં આવેલી કુરુ વશીક ભરી જહાલતને દૂર કરવા અર્થે પોતાના સીના મુખારકને ઢાલ બનાવી કાફરો મુશ્કરી-હાથે જે જે મુસીમતો ઉપાડી છે તેનાથી કાંઈપણ મુસલમાન અંજલણ નથી. અલ્લાહ તઆલા હમો મુસલમાનો ઉપર રહમ કરે અને કુરુ વશીક ભરી રમોમો રહીઓથી ત્યા તેવી માન્યતા કરવાથી બચાવ કારણ કે આજકાલ કેટલાક જાહેલો જેઓકે ત્રિવિધ જહાલતો ત્યા મુખાઈથી મીક્ષયર થયેલે જહલે મુરકકમ ધરલામની ખરી માન્યતાથી દૂર કરાવવા ચાહે છે જેમાના એક જાહેલની હકીકત હું નીચે લખી જણાવું છું આવા જાહેલોથી દરેક અહલે સુન્નત વલ જમાઅતના લોકોએ દુરી અખત્યા કરવી જોઈએ જેવી રીતે પ્લેગ ત્યા કોલેરાના ચીપી રોગની લોકો નાસ ભાગ કર છે તેવીજ રીતે આવા કુરુ અને શીર્કના જંતુથી દૂર રવામાં સલામતી છે.

અમદાવાદથી એક બિદઅતી આફતામે ધરલામ નામી પ્રગટ થતા પત્રમાં જે કે તા. ૨૫-૧૦-૨૭ના દીવસે પ્રગટ થયેલો છે તેના પૃષ્ઠ (૫)માં કાંઈ આપડા માત્ર નામના સુન્ની હનરી કાદેરી સાહેબે મહારા અગયારમીના લેખ વિષે તેવજુતા સુન થઈ ગયેલા હૃદય પ્રત્યે પોતાની જહાલતનો ખુલ્લો નમુનો ટીકા કરતા જે બતાવી આપ્યો છે અને મુખાઈ ત્યા અલણ પણાના સાગરપ્રાં કુપકીઓ ઉપર કુપકીઓ ખાતા અજાન પણાના વમળ ચક્રમા ચક્ર ખાતા ગભરાટમાં આવી જઈ મનમાં આવે તે ભયડી દેતાં મહારા ઉપર જુડો આળ ત્યાં આફેપો લખી જણાવતા જે ગર્મ જ્વળનો પાડ બળવતા એકટીંગ કરી બતાવી છે તેવજુને હું ચેલલેન્જ એટલે સામેતી પુર્વક માંગણી કરું છું કે તતોએ મહારા લેખ વિષે જે કાંઈ વાંધો ઉઠાવ્યો છે એ તદન ખોટો છે માટે તમહારા નીચે મુજબ લખી જણાવેલી શરતો કબુલ રાખવી પડશે જે તમે કબુલ નહી રાખશો તો તહેમો ખોટા છો આલાટાલા કરવા માટે ખીજે કાંઈપણ લેખ લખવાની જરૂરત નથી.

શરત:—(૧) લી અગયારતી વિષેનોજ લેખ મહે લખી પ્રગટ કર્યો છે. તે અને તહેમોએ જે તેનો વળતો જવાબ લખી જણાવ્યો છે તે બન્ને લેખોનો ફારસી ભાષામાં તરજુમો કરવામાં આવે તે પછી તેમાં અરસપરસ તહમારી ત્યા મહારી શહી કરવામાં આવે તે સહી સીકકા વાહુ ભાષાતર કાબુલના આલેમો ઉપર મોકલી દેવામાં આવે ત્યાંથી જેની ખીના ખોટી પડે તે રૂ. ૧૦૦)ની રકમ ખરી ખીનાવાલાને આપી દે.

(૨) શરત ખીજી અરસપરસ બન્ને પક્ષકારોએ પ્રથમથી પરસપર લવાહ નેમીને ઇમ્પી-યરલ બેક ઓફ ઇન્ડિયા સુરત શાખાનાં ખતામાં જમા કરાવવા પડશે અને જ્યાં લગણ કાબુલથી જવાબ આવે ત્યાં લગણ તે જમા થયેલા રૂપિયા કાંઈથી ઉપડાવ નહીં જે તમને એમ કરતા કાંઈ વાંધો હોય તો મુખાયેલો કરવાને પણ તૈયાર છું એટલે એક ખીજની સાથે ખેસીને બદ દુઆ કરવી તે—લી. સેવક રાંદેરી

સુરત ખરાનપુરી ભાગેળ ભાજવાલી પોળમાં આવેલા શ્રી 'અમિકા વિજય' પ્રેક્ષમાં

હરગોવિન્દરાસ હરકીસનદાસે બખુ.

તેવણુની કબરને તુરથી રોશન કરે. મજકુર મદ્રેસાના નીલાવ ફન્ડ માટે સારી આવક પણ મુકી ગયા છે જેમાં તેવણુની નેકનીયતી અર્થે વખતો વખતની ઉપજમાં સારો વધારો થતો રહ્યો છે જેનાથી હાલમાં ગરીબ અનાર્થ વિદ્યાર્થીને તેઓના પાલણુ પોસણુ સહીત કેલવણી આપવામાં આવે છે જેની હાલની ગણતરી (૫૦) છે તે વતરેક કસબાના વિદ્યાર્થીઓ પણ સારો લાભ લે છે. વળી આવા નાનુક વખતમાં મદ્રેસાના મોહતમીમ મોઁ મોલવી અહમદ અશરફ સામેજે દુર અંદેશી કરીને પોતાના મિત્રોની સલાહ મશવેરતથી મજકુર મદ્રેસાના સરપ્રસ્ત હેડલ અત તખલિગનું પેટા ખાતુ પણ સ્થાપ્યું છે જેના સરપ્રસ્તો તથા કારભારીઓ નીચે લખી જણાવેલા સાહેબો છે.

(સરપ્રસ્તોના નામની લીસ્ટી.)

- (૧) મી. હાજી આરેફ ઇબ્રાહીમ અશરફ સાહેબ
- (૨) મી. હાજી મોહમ્મદ કાસમ ખીપરડી સાહેબ
- (૩) મી. ઇસમાઈલ મોહમ્મદ મોહન
- (૪) મી. મોહમ્મદ હાજી ઇસમાઈલ અશરફ સાહેબ
- (૫) જનાબ મુન્શી અબ્દુરરહેમાન સા. હિડમાસ્તર કમરશીયલ સ્કુલ રાંદેર.

(ખજાનચીઓ.)

- (૧) મોહમ્મદ આરેફ દાખલી સાહેબ
- (૨) મી. મોહમ્મદ ખીન હાજી આરેફ અશરફ સાહેબ

(કારભારી મંડળના સભાસદ સાહેબોના નામ.)

- (૧) મોઁ મોલવી અહમદ અશરફ સાહેબ (પ્રમુખ)
- (૨) મી. મોહમ્મદ આરેફ અશરફ સાહેબ ,,
- (૩) મી. ઇબ્રાહીમ આરેફ અશરફ સાહેબ ,,
- (૪) મી. મોહમ્મદ આરેફ દાખલી સેવક રાંદેરી (મિટરી તથા લેખક.)
- (૫) મી. મોહમ્મદ અહમદ સુરતી.

અત તખલિગના ખાતામાં કોઈપણ સખી વજુદ ઉદાર વૃત્તિના સદેક મદદ તરીકે પૈસા ટકાની મદદ આપશે તે ખુશી સાથે કબુલ કરવામાં આવેલ વતરોક મજકુર ખાતાની મારફતે ગુજરાતી બાષામાં મસલા મસાએલ તથા અને ઈસ્લામીઓને લાભકારક થઈ પડે એવા લેખો છપાવી પ્રગટ કરાવવામાં તે આવનાર તથા પ્રગટ કરાવનારની શરતો મુજબ અમાનતદારીથી ધનશાં દરેક કામ કાજ કરી દેવામાં આવશે. હાલ મોકલ

લી. સેક્રેટરી,

ખાકસાર એમ. એ. દાખલી સેવક રાંદેર

કે. અત તખલીમ ઓફીસ મદ્રેસા અશરફીયા રાંદેર જી.

મદ્રસા અશરફીયા અરબીયા, રાંદેર.

આ મદ્રસા સને ૧૨૮૬ હીં ૧૦ થી ચાલુ છે. મજકુર મદ્રસામાં હદીસ કુરઆન મજુદ નાએરા તથા હાફેઝ તે વતરોક હીંસાબ કીતાબ મત્યાદી બા કેળવણી અર્થેનો ઘણોજ સારો બંદોબસ્ત રાખવામાં આવેલું છે. મજકુર મ કુલ્લે ૧૬૦ વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ લે છે. જેમાં બહારગામના (૫૦) વિદ્યાર્થી મદ્રસા તરફથી બધો ખર્ચો આપવામાં આવે છે.

હીં અહકર અહમદ આરેફ અશરફ મોહતા

મદ્રસા અશરફીયા મુા રાંદેર જી સુરત.

